

GRIMSTAD KOMMUNE

SAKSFREMSTILLING

Styre, utvalg, komite m.m.	Møtedato	Saknr.
Kultur- og oppvekstutvalget	18.04.2007	018/07

Avgjøres av: Kultur- og oppvekstutvalget	Sektor: Bibliotek tjenesten	Arkivsaknr:	Arkivkode:
	Saksbeh.: Ole Tom Tjuslia	2007000639	K1-C6

BIBLIOTEKREFORM 2014 - HØRING

Sammendrag:

ABM-u har sendt utredningen Bibliotekreform 2014, del I og II på høring. Rådmannen anbefaler kultur- og oppvekstutvalget å støtte hovedlinjene i utredningen, men vil advare mot at konsolidering på tvers av kommunegrenser gjøres gjeldende som føring, bare en mulighet som kan nyttes lokalt om det er ønskelig.

Dokumentliste:

Vedlegg:

- Notat fra kulturtjenesten dat. 29.03.07
- ABM-skrift Bibliotekreform 2014 del I, Strategier og tiltak
- Innholdsfortegnelsen i ABM-skrift Bibliotekreform 2014, del II, Norgesbiblioteket, nettverk for kunnskap og kultur

I saksmappen

- ABM-skrift Bibliotekreform 2014, del II, Norgesbiblioteket, nettverk for kunnskap og kultur

Fakta:

ABM-u har på oppdrag fra Kultur- og kirke departementet og Kunnskapsdepartementet utredet fremtidens folkebibliotek i Norge. Utredningen har to deler.

Det trekkes opp de hovedlinjer og hovedfunksjoner biblioteket har hatt og kan ha, både i Norge og internasjonalt. De viktigste funksjonene til folkebiblioteket er å være møteplass, kunnskapsbase og –formidler, en riksdekkende tjeneste som folk kan oppsøke overalt, kulturformidler og litteraturformidler, teknologiformidler, sosial utjevner og et kulturelt integrasjonsverktøy overfor våre nye landsmenn.

Utredningen peker på at biblioteksbyggene må være tidsmessige og være tilrettelagt for de hovedfunksjoner et bibliotek skal fylle, og foreslår at det fra 2008 skal settes av bevilgning i statsbudsjettet til investeringer, det foreslås avsatt midler til formidlingstiltak, etablere et digitalt Norgesbibliotek, iverksette en rekke prosesser, prosjekter og handlingsplaner knyttet opp til målene, og avsette egne midler i statsbudsjettet til å styrke bibliotekenes rolle i Den kulturelle skolesekken.

For videre opplysninger vises til vedlegg og saksmappen.

Vurdering:

På bakgrunn av ovenstående vil rådmannen anbefale at en tiltrer det aller meste av innstillingen, men vil advare mot forslaget om konsolidering av bibliotekene på tvers av kommunegrensene som en føring, og at det bare lanseres som en mulighet. Det omfatter også forslaget om at konsolideringsprosesser skal gi fortrinnsrett til statlige investeringsmidler i biblioteksbygg. I stedet anbefales at en ser mulighetene i nettverksdannelser på bakgrunn av IKT-teknologiens muligheter og kan se fylkesbiblioteket som et viktig knutepunkt i nettverksbyggingen i hvert fylke.

I forbindelse med regionaliseringen av Norge vil vi også peke på at den rolle dagens fylkesbibliotek er tiltenkt i utredningen, ikke gjør det naturlig å la det gå automatisk i at fylkesbibliotekene slås sammen etter de nye regiongrensene, men at organisering av tjenester i det moderne samfunn på bibliotekområdet er mer komplekst.

I all hovedsak er rådmannen enig i merknadene i notatet fra kulturtjenesten, men vil gjerne tillegge at folkebibliotekets betydning som integrasjonsfaktor for vår nye landsmenn må fremheves tydelig, sammen med merknaden om regionaliseringens konsekvenser for fylkesbiblioteket..

Rådmannen anbefaler derfor følgende høringsuttalelse:

Folkebiblioteket har hatt en uvurderlig betydning i vårt land på nasjonalt nivå som en svært effektiv formidler av kunnskap, læring og opplevelser. Som supplement til utdanningssystemet har folkebiblioteket tjent funksjonen for livslang læring i lang tid. Samtidig har gratisprinsippet i folkebiblioteket virket veldig sosialt utjevne. I et land som Norge, med en utpreget egalitær mentalitet, er dette av overordnet betydning.

Videre har biblioteket i moderne tid, ikke minst i takt med mange nye og tidsmessige biblioteksbygg fylt flere funksjoner enn før, ikke minst som møteplass, kulturformidlingsarena, Aktiv læringsarena og samtidig læringsressurscenter, samt ikke minst også hatt en viktig forebyggende og sosial funksjon ved å være et tilbud til målgrupper med særlige tilretteleggingsbehov. Disse funksjonene er viktige i de enkelte lokalsamfunn. Samtidig har bibliotekene vært et nasjonalt tilbud, som dessverre pga. teknologi ikke har vært så tilgjengelige for folk på reise som de er i ferd med å bli i vår tid. Dette henger selvsagt sammen med den teknologiske utviklingen.

Det kan derfor ikke uttrykkes sterk nok støtte til forslagene i utredningen om å styrke utviklingen av nasjonale standarder i takt med den teknologiske utviklingen, og samtidig utnytte moderne teknologi til aktiv formidling. Likeledes må gis det sterk støtte til arbeidet med å videreutvikle folkebiblioteket som integrasjonsfaktor for våre nye landsmenn.

Det bør også bemerkes at forslaget om konsolidering til større biblioteksenheter ikke uten videre vil støtte opp om det nasjonale perspektivet, men snarere handler om en ettervirkning etter "volumsjuken" som for et par tiår tilbake var så omsegripende. Det kan ha mye for seg å slå sammen til større enheter for å få større fagmiljøer, men her må det være naturlig å peke på nettverkssamarbeid med fylkesbiblioteket som krumtapp som et mye bedre alternativ, slik at selv mindre kommuner kan oppleve at deres eierforhold til sitt lokale folkebibliotek blir hensyntatt. I demokratiet er det faktisk viktig å se på folkebiblioteket selv i de minste kommunene som sosiale institusjoner, og at den dannelse bibliotekene genererer, stimulerer og vedlikeholder demokratiet. Kunnskap og kompetanse er avgjørende for å kunne oppleve å kunne ha reell medvirkning. I forbindelse med regionaliseringen av Norge vil vi også peke på at den

rolle dagens fylkesbibliotek er tiltenkt i utredningen, ikke gjør det naturlig å la det gå automatisk i at fylkesbibliotekene slås sammen etter de nye regiongrensene, men at organisering av tjenester i det moderne samfunn på biblioteksområdet er mer komplekst.

Et annet alternativ er at en på mindre steder kan oppnå den samme effekt som ved større organisasjonsstruktur-volumer i rene bibliotek ved å samordne f.eks. bibliotek og museum, og også f.eks. skolebibliotek og folkebibliotek. Museene er også opprinnelig lærende organisasjoner, og begge institusjoners personale er kjennetegnet av å ha kompetanse av stor interesse for allmennheten. Ideen om konsolidering bør derfor bare ligge i statens nye bibliotekpolitikk som en mulighet lokalt, og ikke som en føring. Spørsmål om organisering er alltid et hensiktsmessighetsspørsmål, og det å legge føringer for lokal organisering vil ofte bidra til at en blir mer katolsk enn paven.

Til sist må det understrekes at det bør angis en årlig ramme til tilskudd til både utbygging/ombygning og nybygg innen bibliotekslokaler, slik at det er mulig å etterprøve om den er dekkende. Føringer om at disse skal forbeholdes de konsoliderte enhetene, bør tas ut, idet det fjerner fokus fra bibliotekenes hovedsak.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Kultur- og oppvekstutvalget slutter seg til ovenstående forslag til høringsuttalelse til Bibliotekreform 2014.

KOU-018/07 VEDTAK:

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.